

01.10.2016

Začal sa mesiac úcty k starším

Október tradične patrí skôr narodeným. Už od jeho prvého dňa, ktorý v roku 1990 Organizácia Spojených národov vyhlásila za Medzinárodný deň starších ľudí, sa upriamuje pozornosť na postavenie a problémy staršej generácie, vo zvýšenej miere sa oceňuje jej prínos, znalosti či skúsenosti a poukazuje sa na dôstojnosť ich života.

Dôležitosť starších ľudí má vláda na zreteli už roky, čo deklaruje aj opätovné zriadenie Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie v roku 2014. Tá zabezpečuje, že starostlivosť o seniorov je výsledkom sociálneho dialógu a názor zástupcov tejto generácie je pre ňu podstatný. V aktuálnom programovom vyhlásení sa zaviazala, že prispeje k zlepšeniu ich životnej situácie aj starostlivosti o nich. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny už pripravilo prvé zmeny, ktoré zvýšia dôchodcom rozpočty. „Predložil som návrh, že ak výška valorizácie nedosiahne minimálne 2 %, tak budú tieto dve percentá zachované. Ak by sme pre budúci rok neupravili valorizačný mechanizmus, starobní dôchodcovia by si prilepšili najviac o približne 1,3 eura, a nie 8,2 eura,“ hovorí minister práce Ján Richter. Vďaka tomuto opatreniu by sa od januára mali zvýšiť starobné penzie o 8,2 eura, predčasné starobné dôchodky o 7,9 eura, invalidné penzie s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť do 70 % o 4 eurá a invalidné dôchodky s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % o 7,1 eura. Vdovské a vdovecké dôchodky by mali stúpnuť o 5,3 eura a sirotské o 2,6 eura.

Dôchodcovia s nižšími penziami si prilepšia už v tomto roku. Vláda pokračuje vo vyplácaní vianočného príspevku k dôchodku. Ministerstvo aj pre tento rok k nemu navrhlo pridať jednorazovú dávku vo výške 12,74 eura. Dostane ju približne 733-tisíc dôchodcov, ktorých mesačná penzia je maximálne 396,18 eura. „Maximálny vianočný dôchodok s príplatkom tak bude už tretí rok po sebe 100 eur. Dostanú ho tí, ktorých penzia nepresahuje životné minimum, čo je 198,1 eura. Tie najnižšie príjmové skupiny dôchodcov si minimálne pred Vianocami takéto navýšenie zaslúžia,“ približuje minister Ján Richter. Minimálna výška tohtoročného základného vianočného príspevku k dôchodku je 27,56 eura, maximálna 87,26 eura. Nárok naň má približne 1,2 milióna dôchodcov s penziou do výšky 529,80 eura. Oproti minulému roku ich je približne o 28-tisíc viac.

Zvýšenú pozornosť venuje ministerstvo aj väčšiemu zapájaniu seniorov do života spoločnosti a zároveň aj ich ochrane, a to realizovaním opatrení Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020. Ten prináša systémové riešenia v oblastiach ochrany ľudských práv, podpory nezávislosti starších ľudí, ich zamestnanosti a zamestnateľnosti alebo bezpečného a kvalitného života. „Hľadáme nástroje, ako zvýšiť záujem zamestnávateľov využívať aj starších pracovníkov, pretože sme v situácii, keď o nich prestáva byť záujem. V súčasnosti realizujeme národný projekt na podporu zamestnávania ľudí po 50-tke, na ktorý máme vyčlenených necelých 30 miliónov eur a vzniknúť by mohlo 5 500 nových pracovných miest,“ vyčísluje Ján Richter. Dodáva, že sa staráme aj o ich bezpečnosť na pracovisku. Inšpektoráty práce vykonali po celom Slovensku 42 kontrol zameraných na vytváranie vhodných pracovných podmienok zohľadňujúcich vyšší vek zamestnancov.

Tieto opatrenia sú len časťou z balíka, ktorým vláda pomáha skôr narodeným. Najbližšie plánuje okrem iného zefektívniť systém viaczdrojového financovania sociálnych služieb, prepojiť zdravotnú a sociálnu starostlivosť či vyriešiť problematiku starodôchodcov.